

Aan: Het College van B&W van de gemeente Weert (met afschrift aan de gemeenteraad)
Postbus 950
6000 AZ Weert

Van Stichting Groen Weert
Dhr G.P.M. Hendriks
p/a Noorderlaan 16
6004 HV Weert

Mede namens: Dorpsraad Altweeterheide
vz. Dhr. J. Maes

Betreft: Grondstromen CZW Heihuisweg

Weert, 30-7-2020

Geacht college,

Graag vragen wij Uw aandacht voor het vergraven van een voormalige puinweg achter de ruïne Ceresa in Altweeterheide; het transport en het storten en mengen van bodemvreemd materiaal, waaronder bouw - en mogelijke afvalstoffen in het Blauwe Meertje (Centrale Zandwinning Weert) aan de Heihuisweg, plus het opzettelijk beschadigen van een rij bomen aan de Heihuisweg.

Aanleiding

In de eerste week van april 2020 wordt bij de gemeente Weert bij diverse ambtenaren, met de nodige zorg melding gemaakt van een drietal zaken:

1. Het vergraven en afvoeren van grote partijen aan puin- en andere reststoffen uit een half verharde veldweg ten zuiden van de ruïne Ceresa, nét op de grens van de CZW-ontgronding. Naast mogelijk interessante archeologische zaken gaat de aandacht vooral uit naar de grote hoeveelheden balken gewapend beton, baksteen en allerlei soorten gruis en kooltjesachtige materiaal in de sleuf en wanden van het cunet. Een passant heeft het over de aanwezigheid van zinkassen die in de weg aanwezig zouden zijn. Dat dit aannemelijk is wordt die avond bevestigd door een buurtbewoner.
2. De in de weg en tussenberm aanwezige balken gewapend beton worden met ander bouwpuin, drainagebuizen, gruis en kooltjes afgevoerd naar het Blauwe Meertje aan de Heihuisweg. Ter plekke worden deze materialen bijgemengd met andere grond en in de plas gestort en verwerkt in het beoogde strand.
3. Opvallend daarbij is dat de berm en groensingel tot nagenoeg aan de grens van de Heihuisweg vergraven is: De openliggende wortels van de nog aanwezige rij eiken en berken zijn daarbij nagenoeg tot aan de stamvoet beschadigd.

Met het oog op een goed, verstandig bodembeheer wordt in eerste instantie via de ambtelijke lijn bij de gemeente Weert aandacht gevraagd voor het grondverzet en de afvoer en verwerking van zaken.

Daarbij gaat het niet alleen om de uiteenlopende zaken in de sleuf van de voormalige puinweg, maar ook om de gewenste kwaliteit van de ontvangende bodem en het water (vanuit bestaande en toekomstige functies) én de kwaliteit van de toegepaste grond (met aanwezige bouw- en afvalstoffen). Op dat moment is onduidelijk óf voorafgaand aan deze ontgraving een archeologisch en bodemonderzoek heeft plaatsgevonden.

Op zaterdag 4 april blijkt dat diverse eerder in de puinweg vastgestelde zaken in de bodem en de 'nieuwe oever' aan de Heihuisweg verwerkt zijn. Her en der verspreid liggen in het dan strak afgestreken strand bouwpuin en gruis- en kooltjesachtig materialen, resten van drainagebuizen, geogrid, en de her en der uit de grond stekende balken van gewapend beton. Vanaf dat moment worden enkele raadsleden, de dorpsraad Altweerterheide en een bestuurder van de gemeente Weert op de hoogte gesteld van de hier in die eerste week van april gepleegde werkzaamheden en aangetroffen zaken.

In de eerste mail van vrijdag, 3 april aan de afdeling Handhaving van de gemeente Weert wordt de vraag gesteld of ze op de hoogte is (gesteld) van de aanvang van deze werken. Of hier voorafgaand aan de ontgraving van de weg en akker en de verwerkingsactiviteiten de nodige vooronderzoeken hebben plaatsgevonden.

Indien het geval. Wat is dan onderzocht? Is het grondverzet, transport en de verwerking met de juiste papieren als dusdanig ook tijdig gemeld bij de gemeente Weert? Kortom, zijn de hier vergraven en toegepaste materialen wel geschikt voor een zwemplas. Leidt de verwerking daadwerkelijk tot een verbetering van de beoogde zwemplas en ecologisch kwaliteiten?

Bij een terreinbezoek op maandagmiddag 6 april met een handhaver van de afdeling VTH aan de oevers van de zwemplas aan de Heihuisweg zijn de sporen van het bouwpuin en andere onbekende zaken niet meer zichtbaar aanwezig.

In de uitgegraven sleuf van de voormalige weg bij de ruïne (Wee01-K-4567) Ceresa is her en der nog wel bouwpuin en andere zaken zichtbaar aanwezig. De handhaver neemt verder notitie van de tot aan de vergraven berm en de door graafmachines zwaar beschadigde, dan nog openliggende wortels van het restant aan bomen.

Toegezegd wordt dat de gemeente zal onderzoeken of deze beschadiging toegestaan is 'zodat deze bomen zullen afsterven', aldus de handhaver van de gemeente.

De gemeente Weert verwijst voor de ontgrondingsvergunning en het daarbij behorend toezicht naar de Provincie. De vergunningverlener laat telefonisch weten dat de 'weg bij Ceresa, zo uit het hoofd, net buiten de ontgroning is gelegen'. Recent op 31 maart, zo blijkt, is de vergunning in het veld bij de CZW gecontroleerd door de Provinciaal handhaver. "Alles is daarbij in orde bevonden". Opvallend dat een dag na het Provinciaal bezoek, op 1 april een aanvang wordt gemaakt van het afgraven en het transport van de grond uit de puinweg naar de Heihuisweg.

Uit de, aan de gemeente Weert door de CZW verstrekte documenten zou blijken dat het hier gaat om 'de met zink verontreinigde, recent afgegraven en gesaneerde paden'. Als bewijs wordt een door de Provincie op 10 december 2019 vastgestelde evaluatie van de sanering uit 2018 aangehaald. Uit

de Provinciale evaluatie (en de eerdere vooronderzoeken) blijkt echter dat er hele andere verontreinigde deelgebieden gesaneerd zijn dan het gebied dat begin april vergraven is: namelijk de weg en akker achter de voormalige Hoeve Ceresa.

Wat betreft de **‘kwaliteit van de gestorte materialen en de gebruikte grond voor het strand aan de Heihuisweg en de verondieping van het Blauwe Meertje’** verwijst de gemeente Weert naar het Waterschap Limburg.

Waterschap

Met deze instantie is al eerder en vaker contact geweest over andere, hier eerder in en aan de oever van de Heihuisweg verwerkte zaken van ‘twijfelachtige aard’. Op donderdag, 9 april onderneemt de telefonisch ingeseinde handhaver van het Waterschap onmiddellijk actie.

Diezelfde dag nog vindt er met RWS een inspectie en terreinbezoek plaats aan de Heihuisweg en Ceresa. De situatie is echter drastisch veranderd. Op en in de oevers van het ‘strandje aan de Heihuisweg’ is de grond allang weer aangevuld met nieuw materiaal. Vanaf dinsdag 7 april worden in en rond de sleuf bij Ceresa de dan nog aanwezige kabels, drainagebuizen en afsluiters gescheiden en apart gelegd. Dat gebeurt echter pas na het terreinbezoek van de gemeentelijke handhaver.

Op basis van dit terreinbezoek door de handhaver van het Waterschap en RWS en de door hen opgevraagde informatie bij diverse kanalen geeft het Waterschap aan dat ze, net als de Provincie en de gemeente Weert nog geen aanleiding zien tot handhavend optreden. ‘Volgens de geldende regels van het Besluit Bodemkwaliteit BBK mag tot 20 procent bodemvreemd materiaal in het kader van de BBK worden toegepast binnen het beheersgebied van de vergunning’.

De vraag of het hier gaat om vooraf door een gecertificeerd bureau goedgekeurde grond (al dan niet met mogelijke afvalstoffen) blijft echter onbeantwoord. Op een mail waarin de hele gang van zaken (gedocumenteerd) nog eens wordt geschetst met de vraag of het allemaal volgens de regels en protocollen is gegaan komt geen antwoord.

Daarnaast kondigt het Waterschap aan dat er gezamenlijke terreininspectie (Waterschap, gemeente en Provincie) zal plaatsvinden in juni.

Op 11 en 20 mei wordt bij de gemeente Weert geïnformeerd naar het toegezegd onderzoek naar de schade aan de bomen aan de Heihuisweg. De vergraven boomspiegels met beschadigde wortels zijn dan toegedekt met geel zand. De vraag ligt voor wat de overlevingskansen zijn van de door grondverzetmachines geraakte bomen en opgelichte struiken. Naast verdroging, een tekort aan voedingstoffen is er een reëel risico op windworp. Naast de vraag of de CZW vergunning had tot het vergraven van de wortels en bermen tot aan de grens van de Heihuisweg is het de vraag of het vernielen van boomwortels in Weert een in Weert geoorloofde werkwijze is.

Uit de toegezonden Provinciale vergunning zou blijken dat een strook van 10 meter uit de kadastrale grens van de Heihuisweg niet mag worden ontgrond. Verder ligt in de Provinciale ontgrondingsvergunning verankerd dat bestaande bomenlanen grenzend aan het plangebied niet mogen worden vergraven. In dezelfde periode ondergaan ook enkele bomen aan de westzijde van de Heihuisweg dezelfde behandeling: de teelaarde onder de boomspiegels wordt vergraven en tot aan de stam aangevuld met geel zand.

Op 10 juni volgt, na nieuw navragen, een korte toelichting door de gemeente op het gezamenlijk uitgevoerd terreinbezoek van de Provincie, Waterschap en de gemeente Weert van 27 mei. Ten aanzien van de bomen hebben de instanties vastgesteld dat de eiken nog blad dragend zijn. De bomen zijn niet geveld/teniet gedaan. Tijdens volgende locatiebezoeken wordt bekeken hoe de staat van de bomen is. Over de twee afgestorven berken en de ernst van de behoorlijke beschadigingen geen woord.

Aan de zijde van de Heihuisweg is inderdaad te ver gegraven. Voor de Provincie echter 'geen overschrijding van dien aard dat er sancties worden opgelegd aan CZW!', aldus de gemeente in de ambtelijke mail. Voorts heeft de gemeente 'begrepen dat het verwerken van puin houdend materiaal voor aanvullingen wettelijk toegestaan is tot een percentage van 20 procent'.

Met het oog op het algemeen belang; de wettelijk bepaalde zorgplicht ten aanzien van de bescherming van de gezondheid van de mens; de kwaliteit van milieu (bodem en water) en de natuur is het vraag of hier op een zorgvuldige wijze – duurzaam, veilig en verantwoord - omgegaan is met de bouw- en afvalstoffen.

In dat verband zien we graag een antwoord op de volgende vragen.

1. Is er vergunning aangevraagd (en gegeven) voor het afgraven van de weg (achter Ceresa), gelegen buiten het ontgrondingsgebied?
2. Is de vergraven weg nu wel of niet gesaneerd, zoals de CZW aandraagt aan de hand van een provinciale evaluatie van december 2019?
3. Heeft er in opdracht van de CZW, hier aan deze weg, een onderzoek plaatsgevonden? Wanneer, door wie en welke zaken zijn hier dan wel of niet aangetroffen? Kunnen die onderzoeken overlegd worden?
4. Is het afgraven en transport van de in de weg aanwezige grond en puinstoffen tijdig gemeld en akkoord bevonden door de gemeente Weert, dan wel het RUD, de Provincie Limburg en/of het Waterschap?
5. Was het vergraven van de weg opgenomen in het tweejaarlijks door het College van GS vast te stellen werkplan van de CZW. Heeft de CZW van de Provincie hiervoor goedkeuring gekregen.
6. Geldt dat ook voor andere grondverzetactiviteiten die in de bosrand-oevers van het Blauwe Meertje (aan de Voorhoeveweg-Herenvennenweg) uitgevoerd zijn midden in het broedseizoen? Bedoeld wordt de aanleg van een grondwal en een 'met grof grind uitgevoerd slingerpad' door het groen. Was de gemeente hiervan op de hoogte en akkoord mee.
7. Belangrijk element – mede met het oog op de veiligheid en gezondheid - is /was hier sprake van zinkassen in de weg van Ceresa, in het getransporteerd en in het Blauwe Meertje verwerkte bodem en oevers, zoals door meerderen verondersteld? Zoals bekend kunnen de zinkassen stoffen bevatten die aangemerkt kunnen worden als 'stapelgif'.
8. Heeft er op enigerlei wijze ook ander onderzoek plaatsgevonden van de grond en materialen aanwezig in de weg, akker en verdere ondergrond?
Is de aanwezigheid van een grote verscheidenheid aan materialen, maar ook opvallende vierkante patronen in de sleuf door de ontgronder of de uitvoerders van het grondwerk (conform zorg- en meldingsplicht) direct bij vergraving gemeld bij de gemeente Weert? Waarom is dat niet gebeurd? Deze patronen zijn wel gemeld door een voorbijganger, net als de mogelijke aanwezigheid van zinkassintels en andere duidelijk waargenomen zaken als kooltjes.
Waarom heeft hier geen archeologisch onderzoek plaatsgevonden in deze hoek?
9. Hebben er nog partijkeuringen plaatsgevonden in deze periode.
10. Was op 31 maart bij het bezoek van de Provinciaal handhaver aan de CZW bekend dat er op 1 april een weg zou worden opgeruimd, die met de hierin aanwezige materialen (na bijmenging) in het Blauwe Meertje zouden worden gestort. Heeft de Provincie Limburg - hier vooraf - goedkeuring aan verleend? Staat dat ook zo in het halfjaarlijks werkplan?
11. Is alles – in de hele keten (ontgronder – vervoerder en toepassen – toezicht vergunning ontgroning, toezicht mengen en verder verwerking grond, toezicht opruimen weg, berm én bomen) - conform alle regels gegaan? Niet alleen in administratief correcte zin: maar ook vanuit het duurzaamheidsbeginsel en de door verschillende overheden beoogde verhoging van de 'maatschappelijke meerwaarde van het gebied'.

12. Heeft de gemeente Weert toestemming gegeven/ingestemd voor het vergraven van de bomen tot nagenoeg de stam? Indien niet het geval. Welke maatregelen heeft de gemeente getroffen/opgelegd aan de CZW om de bomen alsnog te redden. (voorzien van teelaarde)
13. Vond er in opdracht van de gemeente Weert direct na melding van de beschadigingen aan de bomen een schouw plaats?
- 14. Is de gemeente Weert genegen om in samenspraak met de Provincie Limburg en het Waterschap Limburg ter plekke aanvullend onderzoek te laten doen naar de kwaliteit, samenstelling en hoeveelheden verwerkte grond met bouw en afvalstoffen, mede met het oog op de eventuele gezondheids- en veiligheidsrisico's voor mens, milieu en natuur.**
15. Hoe is de verdere rechtsbescherming geborgd van de gemeente Weert als beoogde beheerder (s) van de plas en oevers én de belanghebbende burgers wanneer onverhoopt toch mocht blijken dat er toch sprake is van gezondheids- en milieurisico's.
16. Wie staat borg voor het eventueel opruimen van de zaken die niet thuishoren in de bodem en/of het water van een recreatieplas?

Hoogachtend,

Behandeld door G. van Elk

Dorpsraad Altweerderheide
Voorzitter Joep Maes

Stichting Groen Weert
Voorzitter Gerard Hendriks

Bijlage : CWZ april fotodoc uitg selec
Blauwe Meertje Youtube stills april 2020